สับปะรดโรงงาน

ชื่อไทย : สับปะรด

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Pineapple

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ananas comosus*

โดย นายกิตติ สระแก้ว

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมการผลิตพืชไร่อุตสาหกรรม

สถิติการผลิต

	ปี 59	ปี 60	ปี 61
จำนวนผู้ปลูก (ครัวเรือน)	46,149	47,621	52,590
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	493,582	526,693	581,646
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	**4,082**	**4,129**	**4,233**
ผลผลิตรวม (ล้านตัน)	**1.90**	**2.04**	**2.04**
- บริโภคในประเทศ	0.20	0.20	0.20
- อุตสาหกรรมแปรรูป	**1.70**	**1.84**	**1.84**

พันธุ์ส่งเสริม

สำหรับบรรจุกระป๋อง : ปัตตาเวีย

สำหรับบริโภคผลสด : ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ในกลุ่มควีน : ตราดสีทอง, ทองระยอง, ภูเก็ต, ภูแล, สวี

การกระจายผลผลิตออกสู่ตลาด ปี 2557 - 2560

รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
ปี 2558													
ร้อยละ	8.98	8.85	9.28	11.20	12.36	9.47	5.41	2.37	4.06	8.73	9.64	9.65	100
ล้านตัน	0.177	0.174	0.183	0.220	0.244	0.187	0.107	0.047	0.080	0.172	0.190	0.190	1.970
ปี 2559													
ร้อยละ	6.54	10.20	8.59	11.69	15.08	9.34	3.86	2.28	3.10	6.81	11.44	11.07	100.00
ล้านตัน	0.117	0.183	0.154	0.209	0.270	0.167	0.069	0.040	0.055	0.122	0.205	0.198	1.794
ปี 2560													
ร้อยละ	6.07	10.92	8.33	11.60	15.33	9.36	3.76	2.15	2.66	6.17	12.11	11.54	100.00
ล้านตัน	0.120	0.217	0.165	0.230	0.304	0.186	0.074	0.042	0.052	0.122	0.240	0.229	1.989

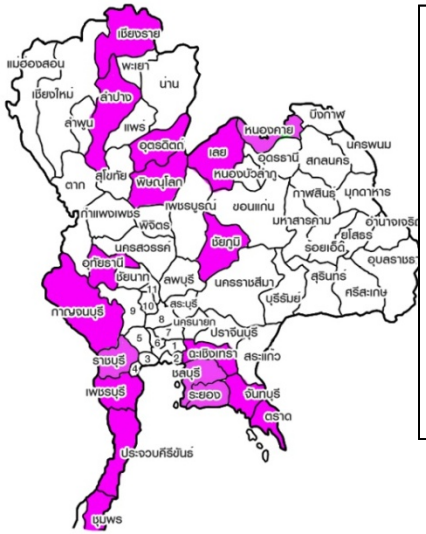

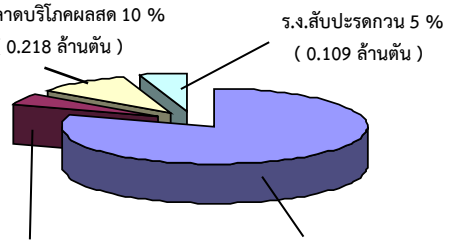

จังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวสับปะรดมาก 5 อันดับแรก

ประจวบคีรีขันธ์	42.74 %	(248,596 ไร่)
ราชบุรี	7.54%	(43,852 ไร่)
ระยอง	6.36 %	(37,002 ไร่)
พิษณุโลก	5.91 %	(34,375 ไร่)
เพชรบุรี	5.83 %	(33,918 ไร่)

ต้นทุน / ผลตอบแทน ปี 2560

1. ต้นทุนรวมต่อไร่ (บาท/ไร่) 15,514.11
   - ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่) 14,422.25
   - ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่) 1,091.86
2. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม 3.76
3. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม) 4.129
4. มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท) 19,539
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.) 4.95
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ ไร่) 20,438.55 บาท
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.) 4.95

มูลค่าการส่งออกของไทย

ปี	58	59	60
น้ำสับปะรด			
มูลค่า (ล้านบาท)	5,373	6,450	4,686
สับปะรดกระป๋อง			
มูลค่า (ล้านบาท)	30,955	20,372	19,457
เนื้อสับปะรดแห้ง			
มูลค่า (ล้านบาท)	2,743	2,691	2,641

ประเทศคู่แข่งของไทย

ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เคนยา

ประเทศผู้ส่งออกสับปะรดกระป๋อง 5 อันดับแรกของโลก

ไทย	42.68%
ฟิลิปปินส์	24.68 %
อินโดนีเซีย	11.02 %
เคนย่า	5.95 %
เนเธอร์แลนด์	3.35 %

ประเทศผู้นำเข้าผลผลิตและผลิตภัณฑ์สับปะรดไทย

บรรจุกระป๋อง : สหรัฐอเมริกา เยอรมนี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

น้ำสับปะรด : เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา อิหร่าน

ผลสด : สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา

ประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก

ผลผลิต	(ล้านตัน)	(ร้อยละ)
คอสตาริกา	2.68	15.37
บราซิล	2.48	14.22
ฟิลิปปินส์	2.45	14.07
ไทย	2.20	12.64
อินโดนีเซีย	1.83	10.61

ข้อเสียเปรียบของไทย

- ต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศคู่แข่ง
- ไม่มีเครื่องหมายการค้าเป็นของตนเอง

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
- สามารถปลูกได้ในหลายพื้นที่ตลอดทั้งปี ในพื้นที่มีน้ำสม่ำเสมอ	**ด้านการผลิต** ● ขาดการวางแผนการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ ● ผลผลิตกระจุกตัว ● องค์กรเกษตรกรไม่เข็มแข็ง การรวมกลุ่มขาดเอกภาพ ● ปัญหาการระบาดทำลายของโรคที่สำคัญได้แก่ โรคเหี่ยว ● ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เพราะเกษตรกรใช้เทคโนโลยีไม่เต็มที่ หรือไม่ถูกต้อง ● ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงงานแปรรูปกับเกษตรกรในการบริหารจัดการผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ● ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ไม่ได้มาตรฐานของโรงงาน **ด้านการแปรรูป** ● จังหวัดแหล่งปลูกบางจังหวัดอยู่ไกลโรงงานทำให้มีต้นทุนในการขนส่งสูง ● ประสิทธิภาพการผลิตต่ำทำให้ต้นทุนการแปรรูปสูงกว่าประเทศคู่แข่ง ● การแปรรูปสับปะรดยังมีผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย **การตลาด** ● โรงงานแปรรูปไม่มีเครื่องหมายการค้าในการส่งออกเป็นของตัวเอง จึงมีข้อจำกัดในขยายกำลังการผลิต ● ถูกกีดกันทางการค้าด้วยข้ออ้างที่ไม่ใช่ภาษี ● มีความเสี่ยงในกับการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงิน	**ด้านการผลิต** ● วิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง ทนทานต่อโรคและแมลง และคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยแยกเป็นพันธุ์เพื่อการบริโภคสด และเพื่อการแปรรูป ● กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจสำหรับการปลูกสับปะรด (Zoning) โดยคำนึงถึงแหล่งรับซื้อโรงงานและชนิดพันธุ์ปลูกในแต่ละเขตให้เหมาะสม ● เกษตรกรและโรงงานต้องร่วมมือกันในการวางแผนการผลิตและการรับซื้อให้สอดคล้องกับความต้องการในลักษณะของการทำสัญญาข้อตกลง (Contract Farming) อย่างจริงจัง ● เกษตรกรต้องรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ● ภาครัฐสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามขบวนการ GAP รวมทั้งตรวจสอบและให้การรับรองจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น แหล่ง/ระบบน้ำ **ด้านการแปรรูป** ● โรงงานแปรรูปสับปะรดต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยเพื่อรักษาคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง ● สนับสนุนการนำสับปะรดไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม **ด้านการตลาด** ● ควรสร้าง Brand เป็นของประเทศไทยเอง ● สนับสนุนระบบ logistic ที่มีประสิทธิภาพ ● สนับสนุนให้มีการซื้อขายผลิตภัณฑ์สับปะรดในตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market) เพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน